MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

Cilt: 10 — 29 ARALIK 1947 — SAYI 466

YÖNETMELİKLER:

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar sayısı: 468
Karar tarihi: 4/XII/1947

ÖZET: Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji şubesinde ekli ders dağıtım cetveline göre öğretim yapılması h.

Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji şubesinde 1947-48 öğretim yılından itibaren ekli ders dağıtım cetveline göre öğretim yapılması hususunun Bakanlık Yüksek Makamının onamlarına sunulması kararlaştı.

K. Y.

Uygundur
4/XII/1947
Millî Eğitim Bakanı
Reşat Şemsettin Sirer

Pedagoji Şubesi Ders Dağıtımı Cetveli

DERSLER	I. Sınıf I. Sömes.	I. Sınıf II. Sömes.	II. Sınıf I. Sömes.	II. Sınıf II. Sömes.
Ruhbilim	2	2	—	—
Çocukluk ve Gençlik ruhbilimi	—	—	2	2
Eğitim ruhbilimi	2	2	2	2
Eğitbilim tarihi	2	2	—	—
Genel öğretim metodu	2	2	1	1
Öğretimde ölçme tekniği	—	—	1	1
Özel öğretim metodu	4	4	4	4
Eğitim ve öğretim örgütü	2	2	—	—
Denetleme tekniği	—	—	2	2
(Felsefe)	1	1	—	—
Toplumbilim	1	1	1	1
Resim - İş - Yazı	4	4	2	2
Beden eğitimi ve uygulaması	—	—	—	2
Müzik	—	—	2	—
Kusurlu ve sakat çocukların eğitim ve ruh sağlığı bilgisi	2	2	2	2
Yabancı dil	3	3	3	3
Yardımcı ders (Türkçe)	4	4	4	4
Seminer	—	—	2	—
	29	29	28	26

GENELGELER:

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 82/17203
2060

9/XII/1947
ÖZET: "Arıcılık Tekniği" adlı eser h.

Tavukçuluk Enstitüsü Müdürü Tarık Rona ile Asistan Mehmet Göktuna tarafından yazılan "Arıcılık Tekniği" adlı eser Köy Enstitüsü öğrencileri için faydalı görülmüştür.

(Tarık Rona.. Tavukçuluk Enstitüsü Müdürü - Ankara) adresinden 300 kuruş fiyatla temin edilecek olan bu eserin ilgililere tavsiyesini rica ederim.

K. S.

Millî Eğitim Bakanı a.
B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 82/17309
2061

9/XII/1947
ÖZET: "Türk Yenilik Şiiri Antolojisi" adlı eser h.

Yaşar Nabi tarafından yayımlanan "Türk Yenilik Şiiri Antolojisi" adlı eserin tavsiyesi uygun görülmüştür.

İstanbul'da "Varlık Dergisi ve yayımları - Ankara caddesi 80/1" adresinden 100 kuruş fiyatla temin edilebilecek olan bu eserin ilgililere tavsiyesini rica ederim.

K. S.

Millî Eğitim Bakanı a.
B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 82/17463
2062

13/XII/1947
ÖZET: "Atomlar ve Yıldızlar" adlı eser h.

Pierre Raussean'dan Talât Erben'in kalemiyle dilimize çevrilerek Üniversite kitabevi tarafından yayımlanan "Atomlar ve Yıldızlar" adlı eser öğrenciler için faydalı görülmüştür.

İstanbul'da Üniversite Kitabevi "Ankara Caddesi No. 96" adresinden 100 kuruş fiyatla temin edilebilecek olan eserin ilgililere tavsiyesini rica ederim.

K. S.

Millî Eğitim Bakanı a.
B. Kadırgan

ORTA ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 51293/35715
2063

8/XII/1947
ÖZET: Prevantoryum ve Sanatoryuma gönderilen öğretmen ve öğrencilerin nüfus cüzdanlarını beraberlerinde götürmeleri h.

Prevantoryum ve Sanatoryuma tedavi için gönderilen öğretmen ve öğrencilerin nüfus cüzdanlarını beraberlerinde götürmedikleri öğrenilmiştir. Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğünce istenilen bazı istatistik bilgilerinin verilebilmesi için nüfus cüzdanlarına ihtiyaç bulunduğundan bundan böyle Sanatoryum ve Prevantoryuma tedavi için gönderilecek öğretmen ve öğrencilerin nüfus cüzdanlarını da behemehal beraberlerinde götürmelerinin sağlanmasını rica ederim.

H. A.

Millî Eğitim Bakanı a.
B. Kadırgan

ORTA ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 52350/33975
2064

26/XI/1947
ÖZET: Basılı kâğıt ihtiyacı h.

Lise, Orta okul, Öğretmen okulu Müdürlüklerine

Her öğretim yılı başında lise, orta okul ve öğretmen okullarının basılı kâğıt ihtiyacı Orta Öğretim Genel Müdürlüğünce tesbit olunarak Millî Eğitim Basımevine ısmarlanmakta, basılan defterler ve kâğıtlar da Devlet Kitapları Mütedavil Sermayesi Müdürlüğünce okullara dağıtılmaktadır. Yeteri kadar ödenek sağlanamadığından her yıl bütün defter ve kâğıtlar bastırılamamaktadır. Bazı okullar ihtiyaçlarının gönderilmesi için Millî Eğitim Basımevi veya Devlet Kitapları Mütedavil Sermayesi Müdürlüklerine yazı ile başvurmaktadır. Ödenek nispetinde ihtiyaçların karşılanması işi Orta Öğretim Genel Müdürlüğünce izlenmekte bulunduğundan okul idarelerince bu hususta Millî Eğitim Basımevi veya Devlet Kitapları Mütedavil Sermayesi Müdürlüklerine yazılmasına lüzum yoktur. İhtiyaçların Orta Öğretim Genel Müdürlüğüne bildirilmesini rica ederim.

H. A.

Millî Eğitim Bakanı a.
B. Kadırgan

ERKEK TEKNİK ÖĞRETİM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 29075
2065

28/XI/1947
ÖZET: Erkek Sanat ve Yapı Enstitüleriyle Erkek Orta ve yapı okullarının sınıf geçme ve bitirme imtihanları yönetmeliğinin bazı maddelerinin açıklanması h.

Erkek Sanat ve Yapı Enstitüleriyle Erkek Orta Sanat Okulu Müdürlüklerine

Bazı okul müdürlerinin 456 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan erkek orta sanat, orta yapı okullariyle erkek sanat ve yapı enstitülerinin sınıf geçme ve bitirme imtihanları yönetmeliğinin 35. maddesinin tatbikinde tereddüt ettikleri anlaşılmıştır.

Herhangi bir yanlışlığa meydan verilmemek için bu madde uygulanırken:

1 — 192 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan 308 sayılı Talim ve Terbiye Dairesi kararı gereğince Aritmetik, Cebir, Geometri ve Trigonometri derslerinin gene matematik adı altında tek nota tabi tutulmasını,

2 — Eski yönetmelikte her biri iki ders gibi mütalâa edilen Türkçe ve Matematik derslerinin bundan böyle diğer dersler gibi ayrı birer ders olarak hesap edilmesini, rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı a.

F. Ü. *B. Kadırgan*

---

405 sayılı Talim ve Terbiye Kararının devamı 465 inci sayıdan

a) Öğrenci, günlük meteorolojik olayları gözleme ve saptamaya alıştırılmalıdır.

b) Öğrencilere, başka başka yıllarda ve türlü bölgelerde yapılmış meteorolojik gözlem sonuçlarını karşılaştırarak iklim şartları ve olayları hakkında genel görüşler kazandırılmalı ve bunların ilgili ders ve işlerle bağıntıları açıklandırılmalıdır.

c) Öğrencilere; meteorolojik olaylarla ilgili halk inanış ve bilgileri incelettirilerek, bunların dayandığı deneylerden yer yer faydalanma gereği üzerine dikkatleri çekilmelidir.

5 — Her öğretim yılı başında coğrafya öğretmenleri, her sınıf için saptanan konuların aylara bölünmüş bir programını yapacak ve plâna, ayni zamanda, sınıfların herbirine yaptıracağı coğrafya gezinti ve seyahatlerinin, sınıf dışı vereceği ödevlerin bir plânını da ekliyecektir. Bu program ve plânların birer nüshası enstitü idaresine verilecek ve asılları öğretmen tarafından özel bir dosyada saklanacaktır.

Coğrafya öğretiminde faydalanılacak araçlar:

1 — Enstitünün en uygun bir yerinde, her türlü hava gözlemlerini yapmağa elverişli ve devlet meteoroloji istasyonlarının "B" tipinden bir hava gözlem istasyonu kurulacaktır. Bu istasyonun gerek meteroloji, gerek fenolojik gözlem ve kayıtları coğrafya ve tarım öğretmenlerinin ortaklaşa bakım ve sorumları altında yönetmelikleri gereğince düzenli nöbet tutularak üçten yukarı sınıflardan ödev alacak öğrenci postaları tarafından yapılacaktır. İstasyon, daha küçük sınıflar öğrencilerinin meteoroloji olaylarını gözlemelerine ve not etmelerine açık bulundurulacaktır. Her hafta sonunda, hava durumunu ve başlıca olaylarını göstermek üzere bültenler tanzim edilerek öğrencilerin görüp incelemesi için enstitünün belli yerlerinde bir hafta süre ile asılı bulundurulacaktır.

2 — Enstitünün bütün öğrencileri tarafından kolayca görülebilecek bir yerine, yatay durumda mermer veya betondan bir güneş saati yaptırılacak ve bunun oldukça kalın yapılacak dik ekseninden, gölgelerin günün başka başka saatlerinde doğrultulariyle uzalıp kısalmalarının kovuşturulması da sağlanacaktır.

3 — Meteoroloji istasyonunun bir yerine rüzgâr doğrultusunu belli etmek üzere 4 yönü de aynı zamanda gösteren bir rüzgâr doğrultu fırıldağı (Girouecties) konulacaktır.

4 — Enstitü bahçesinin uygun bir yerinde, öğrencilerin gurup halinde çalışarak kabartma hartalar yapmasına elverişli ve kumu sık sık elenip değiştirilecek bir kum havuzu ile gerekli dershanelerde birer kum masası bulundurulacaktır.

5 — Enstitünün uygun bir yerinde, bir teşhir camekânı yaptırılacak ve bunun içinde, öğrencilerin coğrafya bilgilerini artıracak, coğrafya olaylarına ilgilerini çekecek, altlarına gerekli açıklamalar ilâve olunarak kitap, dergi ve gazetelerden alınmış resimlerle, kart postal veya fotoğraflar, hartalar, grafikler gibi yardımcı materyeller teşhir olunacaktır. Bu camekânlara konulan eşyanın sık sık değiştirilmesine de çalışılacaktır.

6 — Enstitüde, aşağıdaki hartalar ve yerküreler bulundurulacaktır:

a) Fiziki Türkiye hartası, 1: 800.00 ölçekli.

b) Tesviye eğrili Türkiye hartası, 1: 800.000 ölçekli.

c) Türkiye orman ve yol hartalar;

d) Türkiyenin idare bölümleri hartası; 1: 1.000.000 ölçekli,

e) Çevrenin ve bölgenin topografya haritaları ve özel haritaları.

f) Yüzlem küre hartaları;

g) Fiziksel, siyasal ve ekonomik kıta ve memleket hartaları;

h) Enlem, boylam derecelerini okumaya mahsus madenden bölümlü daireleri bulunan hartalar, yerküre parelelleri ve meridiyenleri tebeşirle çizerek göstermek için siyah küre,

i) Güneşin, yerin ve ayın hareketlerini göstermeğe mahsus alet ve s. (Bu ders araçları için her enstitüde bir coğrafya odası ayrılmasına çalışılmalıdır).

7 — Plân ve harta yapma çalışmaları için, şu araçlar da sağlanacaktır:

Pusula, ölçme şeridi, plânçete, kabarcıklı düzeç, şahıslar, ölçme zinciri.

8 — Enstitü kitaplığında ve mümkün olan yerlerde, sınıf kitaplıklarında öğrencilerin daima başvurabileceği coğrafya konuları ile ilgili kitap ve yıllıklarla tafsilâtlı ve ekonomik coğrafya için özel hartaları bulunan birkaç dünya atlası bulundurulacaktır.

9 — Kıta ve başlıca memleket hartalarının ana çizgilerini gösterir lâstikten yapılmış basma kalıpları (Linol üzerine de aynı kalıplar iş derslerinde öğrenciler tarafından yapılabilir.)

10 — Kitap ve dergideki resimleri de göstermeğe elverişli bir projeksiyon makinası. Coğrafya konuları ile ilgili resim ve camlarla sabit filimler.

(Bu maksatla eski kitap, gazete ve dergileri; öğrenci ve diğer öğretmenler yardımı ile coğrafi resimleri toplayıp konulara göre sınıflandırmak; bunları daima zenginleştirmek, öğrenciler tarafından gezinti ve seyahatlerde çekilecek veya elde edilecek veya enstitülerle, diğer okullar arasında yapılacak değiştirmelerden sağlanacak fotoğraf ve kartpostallarla zenginleştirmek ve bu suretle birkaç yıl içinde her türlü ihtiyaca cevap verir bir resim kolleksiyonu elde etmek ülkü edinilmelidir.

11 — Her enstitüde - aşağıdaki şekilde - öğrencilerin iş birliğiyle vücude getirilecek koleksiyonlar tertip edilmeli; levha, resim ve hartalar vücuda getirilmelidir.

a) Çevrede yetişen ağaç tiplerinin herbirine ait ve türlü durumlarını gösterir resim, kesit ve ürünler. Bunların bulundukları yerleri, orman çeşitleri ve alanları ile gösterir harta.

b) Şehirlerde yetişen her çeşit toprak ürünlerinin türlü evrelerinden toplanmış örnekler.

c) Çevrede bulunan başlıca külte örnekleri, maden örnekleri kolleksiyonları.

d) Öğrenci çalışmalariyle yapılan türlü konularda coğrafya olaylarını açmağa yarar büyük coğrafya levhaları, grafikler, diyagramlar.

e) Öğrenci çalışmalariyle yapılmış türlü konularda şematik hartalar.

12 — Enstitüler, ajans tebliğlerinde geçen coğrafya adlarının yerlerini öğrencilere harta ve atlaslarda buldurmak; siyasal değişiklikleri, tabii coğrafya olaylarını, ekonomik coğrafyayı ilgilendiren haberleri takibettirerek üzerlerinde düşündürmek ve konuşturmak suretiyle de radyolarından faydalanmalıdırlar.

Sınıf I. (Haftada 2 saat)

Genel ve yerel coğrafya bilgileri ve Asya coğrafyası. (Bu sınıfta, ilkokulda öğrencilerin elde etmiş olduğu coğrafya bilgilerini tekrar suretiyle kuvvetlendirmek ve öğrencilerde, yukarki sınıflarda görecekleri coğrafya dersleri için, sağlam bir temel hazırlamak; daima göz önünde tutulmalıdır).

1 — Plân ve harta fikrinin genişletilmesi ve kuvvetlendirilmesi:

a) Öğrencinin yaşadığı binanın odalarından ve katlarından başlıyarak bunların kaba kroki ve ölçülü plânlarını okuyup ifadelendirmek.

b) Ölçek fikrini kuvvetlendirmek, türlü ölçekte plânlar arasında karşılaştırmalar yapmak.

c) Türkiye duvar hartasındaki bütün işaretlerin ve renklerin neleri gösterdiklerini öğrenmek; bu hartalar üzerinde, bulunan yeri ve çevreyi; memleketin başlıca şehir ve bölgelerini bir bakışta gösterecek kadar hartayı tanımak, enlem ve boylam daireleri ve bir yerin konumu hakkında bilgi edinmek.

d) Çevrenin 1: 25.000 ölçeğinde kaba taslak hartaları üzerinde komşu köylerin, kasaba ve şehirlerin durumları, bunları birbirine bağlıyan yollar hakkında bilgi edinmek.

(Bu hartalar, dördüncü sınıf öğrencileri tarafından işbirliğiyle 1: 500.000 veya 1: 800.000 ölçeğinde tesfiye eğrili hartalardan büyültülerek yapılacaktır.)

e) Kum masasında veya havuzunda veya bahçede toprakla, küçük kümeler halinde el birliği ile veya tek başına enstitü dolaylarının, bölgenin, Anadolunun, kıtaların kabartma hartalarını yapmak.

f) Yüksek bir noktadan görülebilecek bir çevreyi incelemek ve görüleni, resim krokisi halinde kâğıt üzerine çizmek.

2 — Yönleri tanımak, bulmak (Güneşle, pusula ile, cep saati ile, gece kutup yıldızı ile, gündüz açık havada, kapalı havada doğal işaretlerle)

3 — Enstitü bahçesindeki Güneş saatinin eksenine bakarak gölgelerin uzamıp kısalmasını takip etmek ve bunun mevsimlerle ilgili sebeplerini öğrenmek. Güneş saatiyle vakti bilmek ve basit bir güneş saati yapmak.

4 — Güneşin doğduğu ve battığı doğrultuları, doğuş ve batış saatlerini öğrencilere müşahede e[illegible]tirerek bunlarla mevsimler arasındaki bağıntılar[illegible] dikkatlerini çekmek.

5 — Yerkürenin hareketleri ve bu hareketlerin sonuçları:

a) Gece ile gündüzün olması, (gün)

b) Mevsimlerin meydana gelmesi (ay, yıl)

(Gün dönümlerinde mevsimlerin oluşu hakkındaki bilgiler tekrar edilecektir)

c) Ayın güneşten ışık alması ve dünya etrafında dönmesi;

d) Güneş tutulması, ay tutulması;

6 — Gece yıldızların incelenmesi:

a)Öğrencilerin köylerinde tanıdıkları yıldızları buldurarak bunlar hakkında bilgilerini birleştirme ve yoklama. b) Büyük ve Küçük Ayı'yı, kutup yıldızını tanıma.

7 — Yeryüzü şekillerini ve olaylarını tanıma:

a) Enstitü dolaylarında, elverişli havalarda gezintiler yaparak çeşitli yeryüzü şekillerini kabil olduğu kadar yerlerinde görmek; bunları harta veya kroki üzerinde tesbit etmek. Bu maksatla bir akarsu yatağını, boyunca takibetmek; sel yataklarını, derelerin oluşunu görmek. Vâdi çeşitleri, birikinti konileri hakkında fikir edinmek. Tepeler ve

diğer engebeleri yerlerinde görerek şekil ve genliklerini tanımak.

b) Toprağın oluşunu, yeryüzünüde raslanan külte çeşitlerini, bunların vasıflarını, farklarını tanımak. Vücuda getirdikleri toprak çeşitleri ve farkları hakkında bilgi edinmek. Bitkisel toprak ile altındaki toprak veya külte tabakaları arasındaki bağıntıları inceletmek.

c) Enstitü ve çevresinin ikliminin:

1) Sıcaklık,

2) Basınç ve rüzgârlar;

3) Yağışlar,

4) İklim tipi bakımlarından özelliklerini tanıtmak;

(Bu konuda tek tek veya gruplar halinde gözlemler yaptırılacak, kayıtlar tutturulacak, geçen yıllarda tutulan kayıtlarla, son sınıflar öğrencileri tarafından düzenle tutulan meteoroloji istasyonu kayıtları, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün bülten ve yıllıkları arasındaki karşılaştırmalar yapılacaktır.)

d) Enstitü çevresinin yer altı ve yer üstü suları hakkında bilgi edinmek:

1) Kuyular; çeşitleri, ayrı mevsimlerde sularının azalıp çoğalması,

2) Kaynaklar, çeşmeler, bunları besliyen sular,

3) Bentler ve barajlar,

4) Akarsular,

5) Göller,

(Denizle yakınlığı olan enstitülerde, denizin hareketlerine ve kıyı şekillerine ait gözlemler de yaptırılacaktır.)

8 — Çevrenin genel coğrafyasını öğrenmek:

a) Enstitü çevresinin bitki örtüsü:

1) Çayır veya istep,

2) Çalılık,

3) Orman,

4) Karışık bitki topluluğu,

b) Enstitü çevresindeki toprakların yetiştirdiği bitki ürünleri ve bunlarla öğrencinin köyünde yetişenler arasında karşılaştırmalar.

c) Bu bitkileri yetiştiren toprak türleri.

d) Enstitü çevresinde yetiştirilen bitki çeşitleri ile bunların yetiştirildikleri toprak türleri arasındaki münasebetlerin incelenmesi. Bunların, öğrencilerin köylerinde yetiştirilen bitki çeşitleri ve topraklariyle karşılaştırılması.

e) Enstitüde, çevresinde ve öğrencilerin köylerinde kullanılan türlü ziraat alet ve usullerini incelemek ve bunları türlü yönden birbirleriyle karşılaştırmak. Verim bakımından değerlerini belirtmek.

f) Enstitü çevresinde ve öğrencilerin köylerinde bulunan değirmen çeşitleri, bunları çalıştıran kuvvetler ve verimleri arasında karşılaştırmalar.

g) Enstitüde ve çevresinde yapılan bahçecilik; meyva, çiçeklik ve bağcılık üzerinde incelemeler. Öğrencilerin köylerindeki bahçe ve bağlarla karşılaştırmalar. Bahçecilik ve bağcılıkla coğrafya şartları arasındaki bağıntıların belirtilmesi.

h) Enstitü çevresinde yaşıyan ve yetiştirilen hayvan cins ve türleri; bunların miktarları, yaşama ve yetiştirilme şartları. Bunlarla çevrenin coğrafya şartları arasındaki bağıntılar üzerine gözlem ve incelemeler. Evcil hayvanlardan çevrede yaşıyan insanların ne yollarda faydalandıkları. Çevrede tanınan yabanî hayvanlar. Bunlardan edilen fayda ve görülen zararlar.

i) Enstitü çevresindeki başlıca pazar yerleri. Buralarda satılan başlıca ürünler. Hayvanlar ve eşya. Bu pazarlara gelen halk; bu pazarlarla yakındaki diğer pazarlar arasında bağıntılar. Bu pazarlar arasında karşılaştırmalar. Çevrede kurulan panayırın incelenmesi.

j) Enstitüyü; çevresindeki köylere, başlıca kasaba ve şehirlere bağlıyan yolların incelenmesi. Kabataslak hartasının yapılması. Yolların geçtikleri yerler ve yapılışları ile yeryüzü şekilleri ve başka coğrafya şartları arasındaki bağıntılar.

k) Enstitü çevresindeki köylerden bir kaçının incelenmesi. (Bu incelemelerde sınıfın bilgi ve görgü seviyesi göz önünde tutulmak üzere gerekli plânlar, öğretmen tarafından önceden hazırlanacaktır.)

l) Enstitü çevresindeki köylerde ve pazarlarda yapılan ve satılan eşyadan başlıyarak çevrenin başlıca küçük el sanatları ile sanayi hayatı üzerinde incelemeler: (Tuğla ve kiremit ocağı veya fabrikası. Besin maddeleri hazırlıyan imalâthane veya fabrikalar, el tezgâhları ve dokumacılık, dericilik gibi konularla çevrede raslanan bunlara benzer küçük ve büyük sanayi ile bunların burada kuruluş gelişmesi sebepleri üzerinde çalışılacaktır.

m) Civardaki kasaba ve şehirlerden bir kaçında geziler. (Plân, öğretmen tarafından hazırlanacaktır)

9 — Dünya hakkında toplu bilgiler:

a) Kıtalar (konumları, yüz ölçümleri, birbirleriyle bağıntıları ve özellikleri. Başlıca yüzey şekilleri).

b) Denizler ve okyanuslar (kısaca).

10 — Asya kıtası:

a) Asya kıtasına toplu bir bakış. Yüzey şekilleri, iklimi ve bitki toplulukları. Önemli akar suları. Nüfus ve dağılışı. Siyasî bölünüşü.

b) Türklerin eski yurdu: Orta asya, Çin, Japonya, Hindistan, İran, Irak, Suriye ve Lübnan'ın doğal, siyasal, beşerî ve ekonomik durumları incelenecektir.

Sınıf II. (Haftada 2 saat)

AVRUPA COĞRAFYASI:

(Bu sınıfta aşağıdaki plân göz önünde bulundurularak Türkiye ile olan yakınlıkları, ekonomik ve kültürel bağıntıları bakımından komşu hükûmetler ve büyük devlerden adları gösterilenler hakkında öğrencilere bilgi verilecektir.)

İNCELEME PLÂNI:

I. Coğrafî şartlar:

A. Yer:

a) Enlem ve boylam. b) Etraftaki denizlerle komşu kıtalar ve memleketlerle münasebetleri:

B. Yeryüzü:

a) Toprağın; insanın yaşama tarzına etkisi. b) İnsanın toprak üzerinde yaptığı değişiklikler.

C. Suların akışı:

a) Akışın yeryüzüne etkisi. b) Yeryüzünün; akışların şeklini tâyin etmesi.

D. İklim:

a) Sıcaklık. b) Yağışlar. c) Başlıca rüzgârlar. d) Deniz akıntıları. (Eğer varsa)

II. Siyasal durum:

A. Bugünkü idare bölümleri, tabiî ve sunî sınırlar.

B. Genişleme ve son durum.

C. Hükûmet şekli ve idare tarzı.

III. Uransal ve ekonomik şartlar:

A. Tabiî kaynaklar ve ürünler,

B. Endüstri:

a) Genel kaynaklara dayanan, b) Dışardan getirilen ham maddelere dayanan.

C. Ticaret ve taşım.

D. Pazarlar.

IV. Toplumsal hayat:

A. Tarih.

B. Millî ülküler ve istekler.

C. Irk; nitelikleri ve özellikleri, Dil.

D. Bilim ve keşifler;

E. Eğitim hayatı ve kurumları;

İncelenecek devletler:

1 — Bulgaristan; 2 — Yunanistan, 3 — Yugoslavya, 4 — Rumanya, 5 — Macaristan, 6 — Sovyetler Birliği, 7 — Çekoslovakya, 8 — Polonya, 9 — Almanya, 10 — İtalya, 11 — İngiltere, 12 — İsveç, 13 — Norveç, 14 — Finlandiya, 15 — Danimarka, 16 — Belçika, 17 — Felemenk, 18 — İspanya, 19 — Portekiz.

NOT: 1) Sömürge sahibi devletler incelenirken, bunların sömürge ve tarımsaları ile dominyonlar haline gelmiş eski sömürgeleri de tanıtılacak; gerekli hususları incelenecektir.

2) Coğrafya şartları Türkiyeye benziyen veya yakın olan memleketler incelenirken, buralarda ilerlemiş köy ve tarım hayatının gelişmesiyle coğrafî şartlar arasındaki bağıntılar belirtilerek aynı imkânlardan memleketimizde de çabuk faydalanma istekleri beslenecektir.

Plân ve harta bilgisi:

1 — Öğrencilere kendi evinin plânını, evi civarının ve köyünün krokisini, köyünün ve çevresinin kaba taslak bir hartasını çizdirmek.

2 — İnceledikleri memleketlerin türlü bakımdan şematik hartalarını çizdirmek ve ana çizgileri önceden hazırlanmış harta kalıplarından faydalanılarak türlü konularda hartalarını işlemek.

3 — Her çeşit coğrafya hartalarını kullanma tarzlarını öğretmek; gördüğü her hartanın ölçeğini, izdüşüm usulünün esaslarını, boylam daireleri başlangıcını, derinlik ve yükseklikleri gösterilmesi tarzını ve oranlarını, renklerin, işaretlerin neleri göstermek üzere kullanıldıklarını iyice belletmek; kürelerin kullanılması tarzını öğretmek.

Sınıf III. (Haftada 1 saat)

Amerika, Afrika, Avusturalya ve Kutuplar coğrafyası.

I. *Afrika kıtasına toplu bir bakış:*

Afrikanın öteki kıtalarla konum ve ölçüm bakımından karşılaştırılması. Afrikanın yüzey şekilleri, iklim ve bitki toplulukları. Zenginlik kaynakları. Başlıca tarım, maden ve endüstri kaynakları; nüfus dağılışı, siyasî bölünüşü, sömürgeler:

a) Mısır.

b) Atlas ülkeleri.

c) Güney Afrika birliği.

(Bu ülkelerin doğal, siyasî, beşerî ve ekonomik durumları incelenecek.)

II. *Amerika kıtasına toplu bir bakış:*

Kuzey ve güney Amerika: (Diğer kıtalarla, konum ve büyüklük bakımından karşılaştırılacak. Yüzey şekilleri, iklim, bitki toplulukları, önemli akar suları, zenginlik kaynakları; tarım, maden, ensdüstri, nüfus, yerleşme konuları incelenecek.)

a) Amerika Birleşik Devletleri,

b) Kanada,

c) Brezilya,

d) Arjantin ülkelerinin doğal, siyasî, beşerî ve ekonomik durumları incelenecektir.

III. *Okyanuslar ve Avusturalya'ya toplu bir bakış:*

a) Avusturalya,

b) Yeni Zelânda.

IV. Kutuplar ve geçitler hakkında genel bilgi.

GENEL COĞRAFYA

Sınıf IV. (Haftada 1 saat)

1 — Yer hakkında toplu bilgiler:

a) Uzayda yer. Yerin şekli, boyutları, hare-

ketleri. b) Enlem ve boylam. c) Yerin oluşumu ve yapısı. ç) Yerin üzerinde kara ve denizlerin dağılışı.

2 — Atmosfer:

a) Atmosferin bileşimi, atmosferin bileşimine giren maddelerin hava fiziğinde başlıca rolleri. Sıcaklık farklarını yapan etkiler. c) Sıcaklığın yeryüzünde dağılışı. d) Basınç ve rüzgârlar: Basınç ve rüzgârların küre üzerinde dağılışı. e) Nem ve yağış: Sıcaklık, nem ve yağış arasındaki fiziki bağıntılar. Yağışın sebep ve türleri. Yağışın yeryüzünde dağılışı. f) İklim nedir? Başlıca iklim tipleri. f) Genel iklim şartları içersinde Türkiye ikliminin yeri ve özellikleri.

3 — Denizler:

a) Okyanuslar ve denizler. b) Denizaltı topoğrafyası. c) Deniz suynun tuzluluğu ve sıcaklığı. d) Denizlerde hareketler: Dalgalar, akıntılar, gel-git, denizlerde hayat.

4 — Karalar:

A. Yer kabuğunun yapısı. Külteler: Başlıca külte tipleri.

B. Engebeliğin oluşum ve evrimi:

a) İç etmenler: Kıvrımlar, kırılmalar ve bunları meydana getiren hareketler. Yer sarsıntıları, volkanizma ve neticeleri;

b) Dış etmenler: Akarsular. Bir akarsu nasıl meydana gelir? (sızan sular, kaynaklar, seller ve nehirler). Akarsuların rejimi, rejim üzerine etki yapan sebepler. Akarsuların aşındırması. Vâdi oluşumu; vâdi tipleri, bir akarsuyun yatağı boyunca görülen birikinti şekilleri.

c) Yeraltı suları ve karakteristik şekiller.

d) Göller hakkında basit bilgiler. Akarsulardan başka aşındırma etmenleri: Buzul aşındırması ve şekilleri. Rüzgâr aşındırması ve şekilleri. Deniz aşındırması, ve şekilleri.

5 — Başlıca engebe tipleri:

a) Dağlar, yaylâlar, ovalar ve bunların yeryüzünde dağılışı.

b) Türkiyenin yeryüzü şekillerindeki özellikleri.

6 — Biyocoğrafya:

a) Başlıca bitki ve hayvan toplulukları ve bunlara etki yapan etmenler. b) Yeryüzünde bitki ve hayvanların dağılışı ve bu arada Türkiye'nin direyi ve biteğinin özellikleri.

7 — Yeryüzünde insan:

a) Irklar, diller, dinlerin yapılışı hakkında kısa bilgiler.

b) Nüfus: İnsanın yeryüzünde dağılışı, az ve çok kalabalık bölgeler, nüfus hareketleri, çeşitli insan gruplarında hayat tarzı, Türkiye'de hayat ve nüfus.

8 — Yeryüzünde coğrafi bölgeler ve ekonomik çalışmalar:

a) Tarımsal üretim.

b) Bütün ensdüstri alanları.

Bu iki madde, aşağıdaki bölgelere göre ve Türkiye'nin özel yeri ve şartları belirtilerek kısaca incelettirilecektir:

A. Tropikal kuşak: a) Sürekli olarak nemli tropikal bölge; b) Kurak mevsimli tropikal bölge.

B. Astropikal kuşak: a) Akdeniz bölgesi, b) Kurak astropikal bölge; c) Muson bölgesi.

C. Orta kuşak: a) Okyanus tipi; b) Karasal tip.

D. Soğuk kuşak.

9 — Plân ve harta bilgisi.

Sınıf V. (Haftada 1 saat)

MEMLEKET COĞRAFYASI:

1 — Enstitü çevresinin ve bölgesinin plân ve tesviye eğrili topoğrafya hartaları üzerinde çalışmalar.

2 — Çeşit Türkiye hartalarının ve bunlar üzerinde enstitünün içinde bulunduğu coğrafya bölgesinin özelliklerini tanıma.

3 — Enstitü merkezinin ve Türkiye'nin coğrafya konumları; bölgenin ve Türkiye'nin sınırları, yüzölçümleri; (Türkiyenin öteki coğrafya bölgeleriyle bulunulan bölge arasında bu bakımdan karşılaştırmalar.)

4 — Enstitü çevresinden ve bölgesinden başlıyarak Türkiye'nin yüzey şekilleri, denizleri ve kıyıları; memleket topraklarının ekim alanı, çayırlık, yaylâk, orman, bağ bahçe ve verimsiz yerler olmak bakımından durumları; bölgede ve Türkiye'de yüz ölçümü oranları; bu yerlerle yüzey şekilleri ve yerin oluşumu arasındaki bağıntılar.

5 — Bölgenin yağış ve hava durumu hakkındaki gözlem ve bilgilerden faydalanmak suretiyle çevrenin, bölgenin ve Türkiye'nin özel ve genel iklim şartları; sıcaklık derecesi, basınç şartları ve rüzgârlar.

6 — Türkiye'nin iklim bölgelerine ve bitki örtüsüne toplu bir bakış.

7 — Çevrede ve bölgede yapılan gözlem ve incelemelere dayanılarak bölgenin ve Türkiye'nin yer altı ve yer üstü suları; aklanların açık ve kapalı havzaları, göller, sun'i sulama ve önemi. Türkiye'nin su işleri programı.

8 — Enstitü çevresinde ve bölgesinde uygulanan usuller ve ekilen çeşitler üzerinde gözlemler ve incelemeler yaparak bölgenin ve Türkiyenin tarım hayatını tanımak. Bahçecilik, bağcılık, büyük çiftlikler ve Devlet Tarım İşletmeleri, Tarım Kombinaları, Tarımsal Donatım Kurumu, Tohum Islah İstasyonu, ve silo gibi topraktan ürün alma ile ilgili çalışmalar ve kurumlar hakkında bilgi edinme ve incelemeler.

9 — Enstitü çevresinde ve bölgesinde yetişenlerden başlıyarak memleketin her çeşit tarım işleri ve toprak ürünleri ve bunlarla coğrafi çevre ve şartlar arasındaki bağıntıların incelenmesi. (Türkiye istatistik yıllığı, tarla ürünleri ve tarım istatistikleri yıllıkları üzerinde çalışmalar. İncelenen konuların harta, grafikle ve başka şekilde ifadelendirilmesi.)

NOT: Başlıca şu maddelerin tarım coğrafyaları öğretilecektir:

a) Tahıl: Buğday, arpa, mısır, çavdar, yulaf, pirinç, darı, kuşyemi vesaire. b) Sebzeler: Baklagiller, patates, başka yerel sebzeler; şeker bitkileri; c) Dokuma bitkileri: Pamuk, keten ve kenevir. d) Yağ çıkarılan bitkiler: Zeytin ve haşhaş, susam, tütün. e) Meyva ve ağaçları; üzüm bağları; incir, fındık, portakal ve benzerleri.

10 — Enstitü çevre ve bölgesindekilerden başlıyarak Türkiye ormanları ve bunlardaki ağaç çeşitlerinin, memleket içinde yayılışlarını tanıma ve inceleme.

Ormanlarımızdan faydalanma: Kereste, odun ve kömür. Orman işletmeleri ve koruma teşkilâtı.

11 — Enstitü çevre ve bölgesindeki usullerden ve şekillerden başlıyarak Türkiye'de hayvancılık: Sığır, at, koyun ve keçi; kümes hayvanları; arıcılık ve ipekböcekçiliği; deniz hayvanları ve her çeşit hayvan ürünleri.

12 — Tirkiye'de av ve kürk hayvanları.

13 — Türkiyede hayvan ırkının islahı için devletçe yapılan işler. Hayvan enstitüleri, istasyonları ve haralar. Hayvan servetimiz (Türkiye hayvan istatistikleri üzerinde çalışmalar.)

14 — Enstitü çevresinin ve bölgesinin nüfus yoğunluğu ve yerleşme şekilleri üzerinde gözlem ve incelemeler. Bölgenin başlıca şehir ve kasabaları; önemlileri ve özellikleri ve nüfusları. Türkiye'nin başlıca şehirleri, yerleri, önemlileri, özellikleri, nüfusları ve birbirleriyle yığıntıları hakkında bilgiler.

15 — Türkiye'de nüfusun yayılışı, köyler ve diğer meskûn yerler; iskân tarzları ve meskenler. Bunlarla coğrafi şartlar ve çevre arasındaki bağıntılar. Türkiye nüfusunun artımı.

16 — Türkiye'de sağlık durumu ve teşkilâtı; yerel hastalıklar ve bunlarla savaş.

17 — Enstitü çevre ve bölgesinden başlıyarak memleketteki kültür durumunun incelenmesi. Türkiyede türlü dereceden ve türden okulların yayılışı, okullar dışındaki kültür kurumları. (Halkevleri ve odaları, kütüphaneler, spor kulüpleri.)

18 — Türkiye'nin idare bölümleri:

a) Valilikler.

b) Enstitü bölgesinin diğer idare bölümleri.

19 — Bulunulan merkez ve bölgeden başlıyarak Türkiye'nin taşıt ve ulaşım araçları (Başlıca kara, deniz ve hava yollarımız. Önemli merkezler, birbirleriyle bağlantıları, türlü yol ve liman ihtiyaçlarımız ve programlarımız).

20 — Enstitü çevre veya bölgesindekilerden başlıyarak Türkiye'nin maden serveti, işliyen madenleri, bunların verimleri ve memleket veya cihan endüstrisi bakımından değerleri. (Demir, bakır, krom, kurşun, çinko, zımpara, amyant ve benzerleri.)

21 — Enstitü çevre veya bölgesindekilerden başlıyarak Türkiye'nin enerji kaynkalarını tanıma ve inceleme:

a) Yakıtlar: Maden kömürü ve kok, üretimi; linyit.

b) Akaryakıt: Petrol.

c) Su kuvveti ve elektrik işleri: (Bu günkü durum, imkânlar, hazırlıklar ve projeler hakkında bilgi.)

22 — Enstitü çevre veya bölgesinden başlıyarak Türkiye'de türlü küçük el sanatlarının bugünkü durumları. Bu sanatların ham madde kaynakları, coğrafi çevre ve şartlarla aralarındaki bağıntılar. Küçük el sanatlarından köylerde gelişmesi gerekli olanların üzerinde incelemeler.

23 — Enstitü çevre veya bölgesindekilerden başlıyarak Türkiye'de kurulan veya kuruluş halinde olan büyük endüstrinin incelenmesi:

a) Ham maddelerini tarımdan alan endüstriler: Değirmencilik, bitkisel yağlar ve sabunculuk süt sanayii, şeker, ispirto, tütün sanayii, konservecilik, dokuma endüstrisi: (pamuklu, yünlü dokumalar, halıcılık, kendircilik, ipekliler.) Dericilik.

b) Maden endüstrisi.

c) Kimya endüstrisi.

d) Ham maddesi odun olan endüstri.

e) Seramik ve cam endüstrisi.

24 — Enstitü çevre ve bölgesinden başlıyarak memlekette iç ticaret hayatı, başlıca pazar yerleri ve ticaret merkezleri, sergiler, panayırlar. Buralarda satılan başlıca maddeler ve bunların üretim alanları. Bu ticaret merkezleri arasında bağıntılar, bunların coğrafya çevre ve şartlariyle ilgileri

25 — Dış Ticaretimiz: Türkiye'nin aldıkları: yapılmış eşya, dokumalar ve iplikler, makineler, kimya maddeleri, endüstriye gerekli ham maddeler (demir ve çelik, bakır, çinko, kalay gibi madenler; kauçuk, işlenmiş deri, kereste, yakıtlar). Yiyecek maddeleri.

Türkiye'nin sattıkları: a) Toprak ürünleri: (Tütün, meyvalar, tahıl ve kuru sebzeler, pamuk, afyon, meşe palamudu, miyankökü, kitre zamkı, susam, keten tohumu, kereste); b) Hayvan ürünleri: (Yün, tiftik, keçi kılı ve ipek, canlı hayvan, yumurta, balık, deri, bağırsak); c) Madenler: (Krom, maden kömürü, kurşun, çinko, bakır); d) Yapılmış maddeler: (Halı, sigara, zeytinyağı ve ispirtolu içkiler).

26 — En çok alış verişte bulunduğumuz memleketler. Başlıca ithalât ve ihracat merkezlerimiz ve yollarımız.

27 — Plân ve harta bilgisi:

a) Plân ve harta yapmanın esasları, harta çeşitleri. İzdüşüm usulleri. (Genişletilerek tekrar)

b) Topografya hartası üzerinde çalışmalar. Hartayı yönüne koymak, işaretlerini tanımak. Topografya hartasının ifadelendirdiği yereği harta üzerinde okumak.

c) Belli bir yerin türlü ölçekte kroki veya hartasını çıkarmak.

d) Bir hartayı belli ölçekle büyültmek ve küçültmek, bilhassa daha küçük sınıflar öğretimi için lüzumlu bulunan enstitü çevre ve bölge hartalarının bu suretle teminine çalışılacaktır.

e) Türlü şekilde kabartma harta yapmak usullerini öğrenerek enstitü çevre ve bölgesinin kabartma hartalarını yapmak.

YURTTAŞLIK BİLGİSİ

Amaçlar:

1 — Öğrencilere: Ulusal devletin kuruluş şeklini, hükümet organının görevlerini, vatandaşla devlet, devletle vatandaş arasındaki karşılıklı ödevlerin niteliğini anlatıcı bilgiler kazandırmak.

2 — Bu bilgileri elde etmiş olan öğrenciye; aile, okul, köy ve şehir hayatının türlü alanlarında gerekli gözlem ve incelemeleri yaptırmak suretiyle vatandaşlık haklarını, ödevlerini ve sorumluluğunu öğretmek, öğrenciyi; bu haklardan faydalanabilecek, ödevleri eksiksiz bir şekilde yapabilecek, sorumlulukları duyabilecek duruma getirmektir.

Sınıf II. (Haftada 1 saat)

I. Millet:

a) Milletimiz: diğer milletler, b) Milleti vücuda getiren ögeler.

II. Devlet:

a) Devleti vücuda getiren ögeler: Devlet, vatan. b) Devlet şekilleri: Monarşi, oligarşi, demokrasi. c) Devlette 3 önemli kuvvet: Yasama, yürütme ve yargı kuvveti. d) Eski Yunanlılarda, Romada, eski Türklerde demokrasi. e) Yeni demokrasi anlayışı.

III. Cumhuriyetimiz:

a) Osmanlı saltanatının çökmesi, Sevr antlaşması. b) Saltanatın kaldırılması. c) Lozan antlaşması. d) Cumhuriyetin ilânı. e) Cumhuriyete bağlılığımız. f) Anayasamız ve Cumhuriyetin ana vasıfları.

IV. Haklarımız.

a) Hak ve ödev. Hakkı koruyan devlettir. b) Yasama hakkı. c) Erkinlik: Erkinliğin türlü şekilleri: Şahıs ve mesken dokunulmazlığı, seyahat erkinliği, çalışma ve mülk iyeliği erkinliği. Bulunç erkinliği, söyleme ve yazma erkinliği. Toplanma ve şirket erkinliği. Okutma erkinliği. d) Erkinliğin sınırlanması. e) Sıkıyönetim.

V. Demokraside eşitliğin göründüğü alanlar:

a) Şikâyet hakkı.

VI. Ödevlerimiz: Vatandaşların devlete karşı ödevleri:

A. Seçim:

1 — Demokraside hükümet şekilleri: a) Halkın kendisini doğrudan doğruya idare ettiği hükümet şekli. b) Halkın kendisini hem doğrudan doğruya, hem temsilcileri ile idare ettiği hükümet şekli. c) Temsilî hükümet şekli. Seçen heyet. Seçim bir hak ve ödevdir. Memleketimizde milletvekili seçmek ve seçilmek için gereken şartlar. Seçim süresi. Milletvekili seçimi için yapılan işler.

B. Vergi:

1 — Vergilerin türleri: a) Vasıtalı ve vasıtasız vergiler. b) Bu vergilerin fayda ve sakıncaları. c) Vergi kuralları. d) Verginin konma şekilleri Dağıtma suretiyle konan vergiler. Oranlı vergiler. e) Memleketimizdeki vergiler (Arazi, sayım, kazanç vergisi ve Belediye resimleri üzerinde bilgi).

C. Askerlik ödevi ve önemi:

1 — Kendimize karşı ödevlerimiz: a) Yaşamak ödevi. b) Vücudumuzu korumak ödevi. c) Ruhsal hayatımıza ait ödevler.

2 — Ailemize karşı ödevlerimiz: a) Büyüklere karşı ödevler. b) Kardeşlere karşı ödevler. c) Karı-kocanın karşılıklı ödevleri. d) Çocuklara karşı ödevler.

3 — İnsanlığa karşı ödevlerimiz: a) İş bölümü ve bağlılık. b) Çalışma ve meslek. c) Toplumsal yardım. d) Başkalarının haklarına saygı. e) Birbirimize karşı iyilik ödevimiz, nezaket ve samimiyet borcumuz. f) İyi örnek olmak ödevimiz.

TÜRK AHLÂKININ TOPLUMSAL VE KİŞİSEL İLKELERİNİN BAŞLICALARI

1 — Türk yurdu, varlığımızın temelidir. Her şeyimizi feda ederek Cumhuriyetimizi, bağımsızlığımızı korumak en büyük ödevimizdir. Millî bağımsızlığa dayanmayan hayat; Türk için ölümden beterdir.

2 — Yurdunu seven Türk, memleket için faydalı bir iş tutar ve o meslekte en ileri olmıya çalışır. Tuttuğu işi seve seve, titizlikle, metotla, tam zamanında, usanmadan yapar ve yarım bırakmaz! Çalışmak; en büyük saadet kaynağıdır. Tembellik: toplum ve bireyler için felâkettir.

3 — Yurdun varlığının devamı için yapılması gereken birçok işler vardır. Bunların herbirini iyi ve namusiyle yapan her kişi, aynı derecede saygıya değer.

4 — Yapılan bir işin başkalarına zararı dokunmamasına dikkat etmek şarttır. Başkalarının yaptığı işleri: şahsî duygulardan sıyrılarak değerlendirmek gerektir. Her olayda iyi ve doğruyu görmek: Türkün artamlarındandır.

5 — Bir ödev, ancak tutulan iş, tamamlandığı zaman biter. Onu, herhangi bir bahane ile yapmamak veya eksik yapmak, başka birinin üzerine yüklemek; doğru değildir.

6 — Kendi şahsî faydalarını topluluğun menfaatinden üstün tutanların kurdukları cemiyetler, daima yıkılmıştır.

7 — Türk çocuğu, gerçeği olduğu gibi görür. Her yerde, her işte, her zaman doğruluktan ve samimilikten ayrılmaz. Başkalarının da ayrılmasına meydan vermez. Doğru ve iyi bildiğini yerinde, çekinmeden söyler.

8 — Gösteriş ve şarlatanlık, birey ve toplum için öldürücüdür.

9 — Gerçeği candan sevmek, onu daima aramak ve ona gitmek, en büyük başarı ve keşiflerin kaynağı olmuştur.

10 — Adalet, toplumsal doğruluğun en güzel deyimidir, ve insanlar için azık kadar gereklidir.

11 — Doğru emirlere uymak, düzene ve disipline bağlılık; en büyük başarı sırrıdır.

12 — Aile, cemiyetin çekirdeğidir. Aileye maddî ve mânevî zarar getirebilecek her türlü hareket, topluma ve insanlığa karşı en büyük suçtur.

13 — Herkesin sağlığını koruması, tabiatın verdiği bir ödevdir. Beden, giyim ve eşya temizliği: bunun ilk şartlarındandır. Sağlam kafa, sağlam vücutta olur. Vücudu kuvvetlendirecek ve güzelleştirecek hareketleri yapmak gerektir.

14 — Kısa bir zaman için zevk veren zehirleri kullananlar, hem kendi hayatlerini tehlikeye koyarlar, hastalığa yol açarlar; hem de soylarını ve cemiyetlerini soysuzlaştırırlar.

15 — Başkalarının başarısından sevinmeye kendimizi alıştırmalıyız. Kıskançlık, adiliğin en aldatmaz delilidir. Yalnız, başarı gösterenlerden daha iyisini yapmağa çalışmak; tabii bir ilerleme kaynağıdır. Birbirine yardım edenler ve iyiliği sevenler hep birden yükselirler.

16 — Nefse hâkimiyet, her türlü erdemin temelidir. Öfkeyi çabuk geçirmek ve öfkenin etkisine kapılmamak; olgunluğun en güzel alâmetidir. Kin ve hınç, insanı aldatır.

17 — Kibir, küçüklüktür. Ahlâklı adam, kendini olduğundan fazla görmez.

18 — Söylenileni dinlemek, başkalarının inançlarına saygı göstermek, yapılan yerinde tenkitleri hoş görmek; toplumsal bir ödevdir.

19 — Başkaları ile eğlenmek, dedikodu yapmak; ahlâkça düşkünlüktür.

20 — Öz saygısını, daha bilgili ve erdemli olmakla memnun etmeğe alışmalıyız. Bu; bir büyük saadet kaynağıdır. Geleceği düşünmek ve gereken tedbirleri almak lâzımdır.

21 — Estetik zevk, ahlâk duygusunun yardımcısıdır.

22 — Lüks ve israf, birey ve topluluk için yıkıcıdır. Yapıcılık: tutum ve artırma ile olur. Cömertlik ne kadar iyi ise, cimrilik o kadar fenadır.

23 — Merhamet ve şefkat; insanlığın yüksek vasıflarındandır; ve insanları birbiriyle bağlıyıcı bir kuvvettir.

Sınıf III. (Haftada 1 saat)

I. Anayasa:

a) Tanımı: Anayasa, bütün kanunlardan üstündür. b) Anayasada nasıl değişiklik yapılır? c) Anayasanın asla değiştirilmiyecek maddesi. d) Anayasamız nasıl doğdu. e) Meşrutiyet devirleri. f) Büyük Millet Meclisi Hükümeti devri; Cumhuriyet devri. g) Anayasamızın ana vasıfları.

II. Büyük Millet Meclisi:

a) Meclisin başlıca ödevleri: Kanun yapmak ödevi, hükümeti kurma ödevi, hükümeti denetleme ödevi. b) Büyük Millet Meclisinin teşkilâtı ve ne suretle çalıştığı.

III. Kanun:

a) Tanım ve mahiyeti, kanun teklif ve müzakeresi. b) Kanunlarda müşterek bazı şekiller. c) Kanun tefsiri, d) Kanuna itaat, ödevimizdir.

IV. Bütçe:

a) Tanımı. b) Bütçenin hazırlanması. c) Sayıştay ve ödevleri.

V. Meclisin, hükümeti kurma ödevi. Bakanlar kurulunun kurulması.

VI. Milletvekillerinin hükümeti denetleme ödevleri:

a) Denetleme şekilleri: Soru, gensoru, meclis soruşturması. b) Yüce Divan.

VII. İcra ödev ve yetkisi:

a) Cumhur Başkanı: Ödev ve yetkileri, sorumluluğu. b) Cumhur başkanlığı makamının boşalması.

VIII. Bakanlar kurulu:

a) Tanımı. b) Başbakan; Başbakanın sorumluluğu. c) Bakanlar. d) Hükümetin sorumluluğu: Siyasal, cezaî, akçalı sorumluluklar. e) Tüzükler, yönetmelikler, kararnameler. f) Yürütme.

IX. İcra ödevinde teşkilât: a) Cumhur başkanlığı daire teşkilâtı. b) Bakanlıklarda birbirlerine benziyen teşkilât. c) Başbakanlık teşkilâtı; d) Danıştay. Vakıflar Genel Müdürlüğü. e) Diyanet İşleri Başkanlığı. f) İstatistik Genel Müdürlüğü. g) Devlet Meteoroloji Genel Müdürlüğü. h) Basın

-Yayın Genel Müdürlüğü. i) Umumi murakabe heyeti,

X. Bakanlıklar:

1 — Adalet Bakanlığı:

a) Ödevleri. b) Mahkemeler. c) Mahkemelerin türleri: Sulh, asliye, ağır ceza mahkemeleri. d) Suçlar, af, cezaların ertelenmesi, cezayı hafifleten ve ağırlaştıran sebepler. e) Yargıtay ve mahkeme kararlarının temyizi.

2 — Millî Savunma Bakanlığı:

Bakanlığın ödevi: a) Barış zamanında. b) Harp zamanında ödevi.

3 — İçişleri Bakanlığı:

Bakanlığın ödevi:a) Emniyet, Nüfus Genel Müdürlükleri, Jandarma Genel Komutanlığı b) İdarî teşkilâtımız: İller. Valinin ödevleri, İl teşkilâtı, ve memurlar. İlçeler: Memurları; bucaklar ve köy ihtiyar heyetleri. c) İllerin özel idaresi: Genel meclis; ödevleri, il daimî encümeni, özel idareler; bütçeleri. d) Belediyeler: Ödevleri; belediye idaresi ve meclisi; belediye seçimleri; seçim encümeni. Belediye başkanının seçimi; belediye meclisinin toplanması; belediye seçimlerinin önemi, belediye bütçesi, belediye encümeni, encümenin ödevleri.

4 — Dış İşleri Bakanlığı: a) Tanımı, Bakanlığın ödevi. b) Memleket dışındaki teşkilâtı, konsolosluk ve elçilikler. c) Memleketimizde yabancı devletler elçileri.

5 — Maliye Bakanlığı:

a) Maliye işleri. b) Bakanlığın ödevleri.

6 — Millî Eğitim Bakanlığı:

a) Millî Eğitim işleri, b) Bakanlığın ödevleri. c) Öğretim dereceli ve Millî Eğitim teşkilâtı. d) Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü.

7 — Bayındırlık Bakanlığı:

a) Bayındırlık işleri; b) Bakanlığın ödevleri.

8 — Ekonomi Bakanlığı:

a) Ekonomik işler. b) Bakanlığın ödevleri.

9 — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı:

a) Bakanlığın ödevi. b) Sağlık işleri; sağlık için savaş . c) Yardım işleri.

10 — Gümrük ve Tekel Bakanlığı:

a) Gümrük işleri. b) Gümrüklerin faydaları. c) Tekelişleri.

11 — Tarım Bakanlığı:

a) Tarım işleri. b) Bakanlığın ödevleri.

12 — Ulaştırma Bakanlığı:

a) Ulaştırma işleri. b) Bakanlığın ödevleri.

13 — Ticaret Bakanlığı:

a) Bakanlığın ödevleri. b) Şirketler: Anonim, kollektif, komandit, limitet, kooperatif şirketler: tarım kredi ve satış kooperatifleri. c) Bankalar: Türleri, bankaların yaptıkları işler. d) Ticaret ve Sanayi Odaları. e) Borsalar. f) Ölçü ve ayar işleri: g) Toprak Mahsülleri Ofisi.

14 — Çalışma Bakanlığı:

a) Ödevleri, b) İş kanunu, c) İşçi sigortası. d) İş ve işçi bulma teşkilâtı. e) Sendikalar.

XI. Resmi dairelerde iş kovuşturma:

a) Memur. b) Resmi dairelerde iş nasıl kovuşturulur.

XII. Demokraside partiler:

XIII. Köy kanunu. Köy okulları ve enstitüleri teşkilât kanunu.

XIV. Sosyal kurullar.

MATEMATİK

AMAÇLAR:

1 — Öğrencilerde; zaman, uzay ve sayılar arasındaki türlü münasebetler hakkında kesin ve açık fikirler meydana gelmesine yardım etmek.

Bu fikirlerin en faydalılarını uygun işlemlerle öğrencilerin zihnine yerleştirmek.

3 — Bu suretle, elde edilen işlem yapma yetkinliğinin çabuk ve doğru olarak her günkü problemlerin çözülmesinde kullanılmasını sağlamak.

4 — Öğrencilere belli başlı cisimleri, şekil ve hacim bakımlarından doğru olarak kavratmak.

5 — Öğrencileri: cisimlerin niteliklerini ve bu niteliklere bağlı olan kanunlarını anlıyabilecek duruma getirmek.

6 — Öğrencilere, geometrik şekillerin resimlerini ve hesaplarını yapabilme yetkilerini kazandırmak.

7 — Öğrencilerin, matematik yoluyla zihin yeteneklerini geliştirmek. Onlara, mantık disiplini altında düşünme yeteneğini vermektir.

Direktifler:

1 — Bu amaçların hepsine birden erişmek gerektir. Öğrencilerine hızlı ve zor olarak matematik işlemlerini ypamasını öğretmiş olan bir öğretmen: bunları, hayat problemlerine uygulatmazsa; fazla bir iş yapmış olmaz. Çünkü, pratik yönü ve hayata uygulanması göz önünde bulundurulmayan çalışmanın, zihin eğitimine etkisi azdır. Başlangıçta en basit işlemleri bile öğretirken, bunların ne gibi faydaları olduğunu anlatmak yerinde olur.

2 — Aritmetik derslerinin mekanik kısmında dikkat edilmesi gereken önemli noktalar şunlardır:

a) Öğrenciler Aritmetik işlemleri yaparken, bunu yalnız doğru sonuçlar almak için yaptıklarını sanmamalıdırlar. b) Mekanik alıştırmaların amacı, problem çözmektir. Öğretmen, bütün öğretimde bu amacı gözden kaçırmamalı ve incelemeğe başlıyacağı herhangi bir konuda, öğrencinin bilgisini uyanık tutmak için çalışmıya-zihinden kolayca bulunabilecek problemlerle-başlanmalıdır.

3 — Problem, yenilik elemanı kapsıyan bir temrindir. Problem çözme, kural öğretilir gibi öğretilemez. Problemleri birtakım tiplere ayırarak ve her tipi çözmek için standardize metotlar öğretilmesinin, tiplerin çokluğu yüzünden ancak az bir değeri vardır. Öğrenciyi, problem çözmiye alıştırmak; onları, güçlükleri kendi kendilerine yenmeye alıştırmaktır. Bu hususta kullanılacak en iyi usul, öğerneiyi; güçlükleri yavaş yavaş artan problemlerle karşılaştırmaktır.

4 — Problem çözme işinde öğretmenlerin göz önünde bulundurmaları gerekli noktaların başlıcaları şunlardır:

a) Öğrenci, problemle; yardım görmeden uğraşmalıdır. Problemi çözmek için kullanılacak usulu, öğretmenin öğrenciye söylemesi, problem çözmenin esasına aykırıdır. Bu suretle hareket, problemi mekanik bir temrin haline sokmak demektir.

b) Problemler, öğrencinin bilgisi ile orantılı ve onların çözebileceği şekilde olmalıdır. Ders kitabında verilen problemler, güçlüklerine göre sıralanmışlarsa, öğretmen: bu sıralama meselesinde çok titiz davranmalıdır.

c) Problemlerin, daima gerçeklere göre kurulmuş olmasına, öğretmenlerin dikkat etmesi gerektir. Problemin niteliği ve verilen sayılar; rasgele olmamalı: bunların hayatla sıkı ilgisi bulunmalıdır.

d) Bazı öğrenciler, problemleri dil bakımından karışık olduğu için çözememektedirler. Öğretmenlerin bu alanda da dikkatli bulunması gerektir.

e) Problemi çözmeye başlamadan önce öğrencileri, sonucu genel bir tarzda tahmine teşvik etmek çok faydalıdır.

5 — Öğrenci ödevleri, büyük bir dikkatle ve eksiksiz olarak düzeltilmelidir. Ödevlerde sonucun doğru olup olmadığını işaretlemek, tashih sayılamaz. Yapılan yanlışlığın nereden geldiğini bulmak ve bunu öğrenciye göstermek gerektir.

6 — Öğrenciye problemler verilirken, enstitünün türlü çalışma alanlarında yapılmakta olan işler göz önünde bulundurulmalı ve konular; mümkün olduğu kadar bu işlerden alınmalıdır. Karşılıklı olarak işlerin yapılması sırasında matematik bilgilere önem vermeleri ve öğrencilerde doğruluk düşüncesinin uyandırılması; iş öğretmenlerinden beklenir.

7 — Uygulamasız kalan veya bol sayıda temrinlerle kuvvetlendirilmiyen kural ve teoremler, istendiği zaman; faydalanılacak bilgi olmak niteliğinde değildirler. Bu itibarla, öğrencilere yeni verilen konu ve bu konu ile ilgili olarak daha önceden verilmiş olan konular üzerinde, mümkün olduğu kadar çok örnek ve problemler çözdürülmelidir.

8 — Matematik bilgilerinin (bütünlüğü) fikrini, öğrenciye verebilmek ve bu öğretimin verimli olmasını sağlamak için, her öğrenim yılında öğretime başlanırken, öğrencilere daha önceki sınıfların programlarına giren bilgilere ait noksanları belirtmeli, gerektiği kadar ders saati, bu noksanların tamamlanmasına ayrılmalı, ve her halde, zayıf bilgi ile daha yüksek programa geçilmemelidir.

9 — Matematik öğretiminde öğrenci, daima etkin durumda bulundurulup her konu üzerindeki tanımlamalar, ispatlar ve kurallar uygun şekilde tertip edilmiş ve sıralanmış soru, temrin ve problemlerle öğrenciye buldurulacak her bilginin, öğrencinin düşüncesi sonucu olmasına önem verilecektir.

Sınıf I. (Haftada 5 saat)

Aritmetik:

1 — Tam sayıların yazılması ve okunması. 2 — 4 işlem. 3 — Her işlem için hesap kolaylıkları ve zihinden hesaplamalar. 4 — Uygulama ve problemler. 5 — Romen rakamları ve kullanma. 6 — Ölçü bilimlerinin tanıtılması.

7 — Ondalı sayılar ve 4 işlemi. 8 — Her işlem için hesap kolaylıkları, ölçüler üzerine uygulama ve problemler.

9 — Zaman hesapları; 4 işlemi.

10 — Sayıların bölünebilmeleri (2, 3: 3, 9; 4, 25; 6, 15) ile asal sayılar. 12 — Asal çarpanlar aralarından asal sayılar. 12 — Asal çarpanlara ayırma. E. B. O. T. B. ve E. K. O. K.

13 — Bayağı kesrin tanıtılması, basit ve bileşik kesirler. 14 — Sadeleştirme ve genişletme. 15 — Bir kesrin bir ondalı sayıya çevrilmesi 16— Bayağı kesirlerin 4 işlemi. 17 — Her işlem için hesap kolaylıkları uygulama ve basit problemler.

Geometri:

1 — Cisimler, yüzeyler, çizgiler ve noktalar. 2 — Doğru parçası ve ölçülmesi. 3 — Açının tanıtılması ve çeşitleri.

4 — Dik ve paralel olay. Uygulamalar.

5 — Düzlem şekillerin tanıtılması.

6 — Üçgen; kenar ve açılarına göre çeşitleri. 7 — Açıların ölçülmesi; toplama ve çıkarması.

Simetri:

8 — Simetrik şekiller; 9 — Simetrik cisimler; 10 — Bir şeklin eksene ve noktaya göre simetrinin çizilmesi. 11 — Açı ve doğru parçalarının yarıya bölünmesi. 12 — Dikme çıkma. 13 — Üçgenlerde yükseklikler. 14 — Açı ve kenar ortaylar. 15 — Komşu ve bütünler. 16 Açılar: Ters açılar, kenarları paralel açılar. Uygulamalar.

Sınıf II. (Haftada 3 saat)

Aritmetik:

1 — Bayağı kesirlerin 4 işlemine ait alıştırma ve problemler. 2 — Orantılı hesaplamalar. Uy-

gulama ve problemler. 3 — Yüzde hesapları, kâr ve zarar hesapları, uygulama ve problemler. 4 — Faiz ve iskonto hesapları, uygulamalar. 5 — Kısa istatistik bilgisi, grafikler.

Geometri:

1 — Üçgenlerin açılarına ve kenarlarına ait teoremler. 2 — Açı ve kenar bağıntıları. 3 — Üçgenlerin 4 temel çizimi ve eşitlik halleri. Uygulamalar. 4 — Dörtgenler ve bunlara ait başlıca teoremler; çizimler ve uygulamalar. 5 — Çokgenlerin açılarına ait teoremler ve çizimler. Çokgenlerin alanları.

Aritmetik - Cebir:

1 — Harflerle hesaplama; sayı doğrusu, hesap işlemleri arasındaki ilgiler. 2 — Hesap ifadelerinde harf kullanılması. 3 — Harfli ifadelerin değerlendirilmesi. 4 — Tek ve çok terimli ifadelerin toplamı, çıkarma ve çarpması. 5 — Tek terimlilerin bölmesi. 6 — Çok terimlinin tek terimli ile bölmesi. 7 — Sayı ekseni, pozitif ve negatif sayılar. 8 — Cebir sayılarının 4 işlemi: Kare ve karekök. 9 — İki terimli ifadelerin kareleri. 10 Eşlenik ifadelerin çarpımı. 11 — İki rakamlı sayılar üzerinde uygulama. 12 — Sayıların kareköklerinin bulunması. 13 — Kare ve daire ile alan grafikleri. 14 — İki terimli ifadelerin küpü. 15 — Çarpanlara ayırma. 16 — Çok terimli ifadelerin bölünmesi. 17 — E. B. O. T. B. ve E. K. O. K. kesirleri sadeleştirme ve genişletme. 18 — Harfli kesirlerin 4 işlemi. 19 — Birinci derece bir bilinmiyenli denklemler ve bunlarla çözülen problemler.

Sınıf III. (Haftada 3 saat)

Geometri:

1 — Daire; nokta ve daire; doğru ve daire, çokgen ve daire.2—İki dairenin orta tegetleri.3—Üçgenin iç, çevrel ve dış daireleri ve bunlara ait çizimler.4—Düzgün çokgenler ve çizimleri. Uygulama ve süs şekilleri.5—Elips ve çizimi. 6—Alanların karşılaştırılması ve birbirine çevrilmesi. 7 — Doğru parçalarının orantılı ve eşit parçalara ayrılması. 8 — Bir doğru parçasını içten ve dıştan bölme; uygulama.

Sınıf IV. (Haftada 3 saat)

Cebir:

1 — Birinci derece bir bilinmiyenli denklemlerinin çözümü ve bunlara varan problemler. 2 — İki bilinmiyenli birinci derece denklem sisteminin çözümü ve problemler. 3 — Fonksiyon anlamı. 4 — Koordinat fikri. 5 — Hayat ve tabiat olayları değişimlerinin grafikle gösterilmesi. 6 — Doğruların denklemi, genel olarak bir doğrunun denklemi. 7 — Bir doğrunun eğimi. 8 — Bir ve iki noktadan geçen doğruların denklemiyle paralellik ve diklik şartları. 9 — Hareket problemlerinin grafikle çözümü. 10 — İkinci derecede bir bilinmiyenli denklemlerin çözümü. Alıştırma ve problemler.

Geometri:

Benzenr şekiller:

1 — Üçgenlerin benzeşimi, teoremce uygulama. 2 — Yükseklik ve dik kenar teoremi; uygulama. 3 — Fisagor teoremi, uygulama. 4 — Düzgün çokgenlerin, dairenin çevre ve alan hesapları, uygulamalar. 5 — Dar açıların trigonometrik oranları. 6—Bir dar açının sinüs, kosinüs, tangent, kotanjanti ve bunlar arasındaki bağıntılar. 7 — 0°, 30°, 45° 60° 90° lik açıların sinüs, kosinüs, kotanjantlerinin hesaplanması. 8 — Trigonometri oranları çizelgesi. 9 — Dik ve ikizkenar üçgenlerin çözümü. Uygulama.

Hacım:

1 — Dik dörtgenler prizması. 2 — Küp alan ve hacımların, ona kadar sayıların küplerini gösteren tabloların kullanılması, uygulama ve problemler. 3 — Dik piramit ve dik koni alan ve hacımları. — Kesik piramit ve kesik koninin alan ve hacımları. (Kesik piramit ve koni hacımları formülleri deneyle sağlanacaktır.) 5 — Küre, alan, ve hacmı; uygulama ve problemler.

F İ Z İ K - K İ M Y A

Amaçlar:

1 — Öğrencilere, günlük hayatta karşılaştıkları fiziksel ve kimyasal olayları, gözlem ve deneylere dayanarak incelemek suretiyle fizik ve kimyanın temel bilgi ve ilkelerini kazandırmak.

2 — Öğrencileri, olayların bilimsel esaslarını araştırabilecek ve bunları deneylerle inceleyebilecek metot, yeti ve anlayışına ulaştırmak.

3 — Öğrencilere, hayat ve iş alanlarında her gün karşılaşılan madde ve aletlerin niteliklerini ve görevlerini iyice tanıtmak, onlardan enerji kaynağı ve iş vasıtası olarak en verimli şekilde faydalanma yollarını öğretmektir.

Direktifler:

Bu amaçları gerçekleştirmek için, aşağıdaki hususların göz önünde tutulması:

1 — Fizik - Kimya dersleri; öğrencilerde, pozitif bilim görüşünü; maddeyi özellikleriyle tanımak yeteneğini kazandıracağından, birinci derecede deneme, inceleme ve gözlem dersleridir.

2 — Konuların işlenmesinde mümkün olan bütün deneylerin yapılması şarttır. Bulunmıyan araçların yerini tutabilecek bütün imkânları bulmak gerektir.

3 — Derslerde zaman kaybını önlemek üzere, deneyler için gerekli bütün hazırlıklar, önceden yapılmalı; deney, önceden bir kere öğretmen tarafından uygulanmalıdır.

4 — Öğrencileri, aktif duruma getirebilmek için bütün deneylerin öğrenciler tarafından yapılması uygun olur. Ancak, yapılması daha fazla maharet istiyen deneylerin, öğretmen yardımı ile yapılması yerinde olur.

5 — Öğrenciler, yapılan deneylerin oluş ve sonuçlarını uygun resim ve şemalarla kısaca bir defterde özetlerler. Böylece, kanun ve basit formüllerin çıkarılması yeteneği sağlanır.

6 — Yapılacak deneylerin etraflı olarak plânlara yazılması uygundur.

7 — İşlenen konuların hayatta uygulanma yerleri üzerinde önemle durulması ve mümkün olanların öğrencilere uygulattırılması gerektir.

F İ Z İ K

Sınıf II. (Haftada 2 saat)

1 — Fiziğin konusu ve fiziksel olaylar.

2 — Maddenin temel özellikleri: Yer tutması, cisimlerin üç hali, birinden ötekine dönüş.

3 — Cisimlerin parçalanması, atom ve molekül hakkında bilgi.

4 — Uzunluk, yüz, hacım, ağırlık ve zaman birimleri.

5 — Ağırlık: Sebebi, ölçülmesi, eşit kollu ve yaylı teraziler, terazinin doğruluğu, çift tartma; yoğunluk.

6 — Kuvvetlerin dengesi: Kuvvet kavramı, kesişen ve paralel kuvvetler; paralel kenar kuralı; odun kaması, ağırlık merkezi, denge ve çeşitleri, sürtünme kuvveti.

7 — İş: Tanınması, birimi. Güç: Beygir gücu. İşin sakını; basit makineler (makara, palanga, kaldıraç, Roma kantarı, mektup terazisi, baskul, çıkrık, vinç,) eğik düzlem ve vida.

8 — Basınç: Tanımı, sıvılar tarafından iletimi, su çenderesi, cıva ve su yüksekliği ile basıncın ölçülmesi; atmosfer, Maryot Kanunu, manometreler, sıvıların basınçları, Paskal Kanunu ve su gücü hesaplanması.

9 — Sıvı ve gaz tulumbaları, sifon.

10 — Bileşik kaplar: Su düzeçleri, arteziyen kuyuları, fıskiyeler, su kuleleri, kapalı kaplarda su seviyesinin tâyini, su terazileri ve su tesisleri.

11 — Arşimet kanunu: Bu kanunla sıvı ve katıların yoğunluklarının tayini ve uygulamaları; cisimlerin yüzmesi; vapur, denizaltı; dansimetreler.

12 — Arşimet kanununun gazlara uygulanması: Balon, zeplin, uçak.

13 — Düzeygerilim, kılcal olaylar ve uygulamaları.

Sınıf III. (Haftada 2 saat)

1 — Isı: kaynakları, sıcaklık ve ölçülmesi, termometreler, cisimlerin genleşmesi, katı, sıvı, gaz cisimlerin uzama ve genleşme katsayıları, Geylusak Kanunu, sıcaklık ve gazların basınçlarının artması.

2 — Isı miktarı ve ölçülmesi: Kalorimetre; küçük ve büyük kalori; ısınma ve yanma ısısı.

3 — Cisimlerin hal değiştirmeleri: Ergime, katılaşma ve kanunları; ergime ısısı, buharlaşma ve kanunları; buharlaşma ısısı, kaynama ve kanunları, kuru ve doyuran buhar.

4 — Isı motorları: Buhar makineleri, buhar türbinleri, gaz motorları, dizel motorları.

5 — Verim, enerji ve türleri, ölçülmesi.

6 — Meteoroloji: Havadaki su buharının ölçülmesi, mutlak nem, bağılnem, higrometre, havadaki su buharının rolü, havadaki su buharının yoğunlaşması, çiğ, kırağı, sis, bulutlar ve türleri, yağmur ve yağmur miktarının ölçülmesi, Plüvyometre, kar, dolu.

7 — Barometrik değişikliklerin sebebi: İzobar, izoterm, barograf, rüzgârlar hakkında bilgi.

8 — Isının iletimi: İyi ve fena iletkenler, konveksiyon akımları, ısının ışıma ile yayılması.

9 — Işık: Işığın yayılması, gölgeler, ay ve güneş tutulması,

10 — Aydınlanma kanunu: Işık şiddeti, birimi ve ışık şiddetinin tâyini.

11 — Yansıma ve kanunları, düz ve küresel aynalarda görüntüler.

12 — Kırılma ve kanunları, serap, tamyansıma, Prizma ve ışığın renkli ışıklara ayrılması, tayf ve çeşitleri, gökkuşağı, Spektroskop, mercekler ve merceklerde görüntüler, göz, göz kusurları ve giderilme çareleri,

13 — Optik aletler: Büyüteç, fotoğraf makinesi ve fotoğrafçılık, projeksiyon aleti, mikroskop, gökdürbünü, Galile dürbünü, aynalı teleskop, Steroskop.

14 — Işığın tabiatı hakkında genel bilgi.

Sınıf IV. (Haftada 2 saat)

Dinamik:

1 — Hareket, zaman kavramı ve zaman birimi, zaman ölçmek.

2 — Hız, hız birimi, düzgün hareket.

3 — Eylemsizlik prensibi.

4 — Düzgün değişen hareket, ivme.

5 — Genel çekim hakkında bilgi.

6 — Kuvvetin dinamik olarak tanınması.

7 — Yolların birleştirilmesi, yoleşkenarı.

8 — Atış.

9 — Hareket enerjisi, Potansiyel enerji, enerji şekilleri.

10 — Çember üzerinde hareket, santrfuj-kuvvet.

11 — Sarkaç hareketi ve sarkaç kanunları.

12 — Dalga hareketi hakkında kısa bilgi.

13 — Akustik: Ses ve sesin husule gelmesi, sesin yayılması ve hızı, sesin özellikleri, ses veren aletler, fonograf, gırtlak, kulak.

14 — Uçuş, havanın direnci, cisimlerin biçimlerinin etkisi, uçağın uçuşu, uçuşun idaresi.

15 — Mıknatıs: Yerin bir mıknatısa etkisi, bir mıknatısın kutupları, kutupların birbirine etkisi, manyetik alan, manyetik kuvvet çizgileri, yerin manyetik alanı, sapma ve eğilme.

16 — Metre ve C. G. S. sistemindeki temel ve türel birimleri, pratik birimler.

17 — Elektrostatik: Sürtme ve tesirle elektriklenme, atom ve yapısı, elektroskop, kondansator, paratoner.

18 — Elektrik akımı ve etkileri: Elektroliz ve kanunları, elektrik mikdarı ve akım şiddeti birimleri. Elektromotor, kuvvet ve potansiyel farkı, bir iletkenin direnci ve ölçülmesi, Om kanunu, Jül kanunu, elektrik akımıyle aydınlatma ve ısıtma, elektrik iş ve güç birimleri.

19 — Piller ve türleri.

20 — Akümülâtörler ve çeşitleri.

21 — Elektrik akımının manyetik alanı ve bu alanın akıma etkisi.

22 — Elektromıknatıs: Elektrik zili, telgraf, telefon.

23 — Elektrik ölçü aletleri: Voltmetre, ampermetre.

24 — Elektrik motoru.

25 — İndükleme, özindükleme, indükleme makarası.

26 — Dinamo.

27 — Dalgalı akım, basit şekilde elde edilmesi ve özellikleri.

28 — Tek fazlı alternatörlerin esası.

29 — Çok fazlı akımın dağıtılması.

30 — Transformatör, doğurtmaç (Redresör).

31 — Deşarj tüpleri ve uygulamaları.

32 — Katot ve röntgen ışınları hakkında bilgi.

33 — Elektron titreşimi, telsiz telgraf ve radyo hakkında bilgi.

34 — Lâmbasız ve elektriksiz radyo alıcısı yapımı hakkında bilgi.

35 — Sesli sinema ve televizyon hakkında bilgi.

KİMYA

Sınıf II. (Haftada 2 saat)

1 — Kimyanın önemi ve incelediği konu.

2 — Kimyasal ve fiziksel olaylar.

3 — Cisim ve karışım.

4 — Sentez ve analiz.

5 — Basit cisimler (elementler), bileşik cisimler.

6 — Molekül ve atom.

7 — Molekül ve atom ağırlıkları.

8 — Belirli ağırlık oranları kanunu.

9 — Basit hacim oranları kanunu ve Avogadro Hipotezi.

10 — Kimya sembolleri, kimya formülleri, kimya denklemleri.

11 — Birleşme değeri (valans) ve eşdeğer ağırlık.

12 — Basit cisimlerin sınıflandırılması. Metaller (ametaller).

13 — Oksijen: Elde edilmesi, özellikleri, çabuk yanma, yavaş yanma, solunum, oksitlenme, indirgeme, (redüklenme), oksijenin kullanıldığı yerler, ozon hakkında kısa bilgi.

14 — Hidrojen: Elde edilmesi, özellikleri ve kullanıldığı yerler, kınalgaz üfleci.

15 — Su: Doğal sular, yağmur suyu, kaynak suları, ırmak suları, göl suları, deniz suları, sert sular, içilecek suların özellikleri ve suların temizlenmesi. Suyun danıtılması, saf suyun özelliği, suda kireç ve organik cisimlerin aranması.

16 — Eriyik: Billûr suyu, (kristal suyu)

17 — Hidrojen peroksit (oksijenli su).

18 — Azot: Elde edilmesi, özellikleri.

19 — Hava hakkında genel bilgi.

20 — Amonyak: Oluşu, elde edilmesi, özellikleri, kullanıldığı yerler, önemli amonyum tuzları.

21 — Nitrik asit: Elde edilmesi, özellikleri, önemli nitratlar.

22 — Asitler: Bazlar, tuzlar hakkında genel bilgi.

23 — İyon ve iyonlaşma. Elektroliz hakkında kısa bilgi.

24 — Klor: Elde edilmesi, özellikleri, kullanıldığı yerler, ağartıcı klor bileşikleri (Laboraks)' Javel suları, kireç kaymağı). İzmit klor ve alkali fabrikası, mutfak tuzu ve elde edilmesi.

25 — Hidroklorik asit (tuz asidi): Elde edilmesi, özellikleri ve kullanıldığı yerler.

26 — Kükürt: Tabiatta bulunuşu, elde edilmesi, özellikleri, kullanıldığı yerler, Keçiburlu kükürt işletmesi.

27 — Kükürt dioksit, kükürt trioksit.

28 — Sülfürik asit: Elde edilmesi, özellikleri, kullanıldığı yerler, önemli sulfatlar, Karabük sülfürik asit fabrikası.

Sınıf III. (Haftada 2 saat)

1 — Fosfor: Türleri, elde edilmesi, özellikleri, kullanıldığı yerler, Kibrit.

2 — Fosforik asit: Önemli fosfatlar, süperfosfat.

3 — Silisyum: Silisyum dioksit, önemli silikatlar, cam ve türleri, elde edilmeleri, özellikleri.

4 — Karbon: Elmas, grafit, karbon dioksit, karbon monoksit, karbonik asit, önemli karbonatlar, yangın söndürme araçları.

5 — Doğal ve yapma kömürler hakkında genel bilgi.

6 — Metallerin genel özellikleri, elde edilmeleri, metal alışımları,

(Devamı 467 inci sayıda)

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

ANKARA — MİLLİ EĞİTİM BASIMEVİ